

Navragen: Gelooven alle Arminianen in middel-lijke wedergeboorte? Zijn allen die daarin gelooven Arminianen? Geloof een Arminiaan wel in wedergeboorte? Is God aan middelen gebonden? Is die meening niet gevaarlijk? Christus vergadert de kerk door Zijn Woord en Geest; — wat beteekent dat? (Verschil tusschen Gods gebruiken van middelen en zijn „gebonden“ zijn daaraan?) Kan God wel gelimiteerd worden? Is er noodzakelijkheid van principieele wedergeboorte, ook bij kleine kinderen? Komt de eisch van bekeering tot allen? Wat is de bedoeling van de prediking van dien eisch? Welke bezwaren heeft de candidaat tegen „middellijke“ wedergeboorte? Is diens bezwaar wel werkelijk geldend tegen „middellijke wedergeboorte“? Is het aanwijzen van gevaren van een term wel fundeering van een dogma? Geloof u aan onmiddellijke bekeering? Indien neen, bindt u dan God? Indien neen, is dan uw bezwaar tegen onmiddellijke wedergeboorte wel van kracht? Wat beteekent, dat de dooden zullen hooren de stem van den Zoon Gods en zullen leven? Hoe legt u dat uit? Gebruikt de Bijbel het woord „wedergeboorte“? Zoo ja, is dat dan in den zin waarin de examinandus het woord gebruikte? Wat zegt Titus 3:5? Hoe denkt de examinandus over Joh. 3? En hoe over „wedergeboren“ zijn en overgeplaatst in het rijk van Gods licht? Kunt u de prediking binden aan een dogmatische onderscheiding inzake de wedergeboorte? Bindt God zich steeds aan Zijn middelen in het heilswerk? Hoe dan inzake Christus als „middel“? Nogmaals: exegese van 1 Petr. 1:23. Hoe te denken over de onderscheiding van „wedergeboorte in engeren en ruimeren zin“? Waar legt de confessie den nadruk op? Spreekt ze wel in andere zin van wedergeboorte? Indien in „breederen“ zin wedergeboorte genomen wordt, is ze dan middellijk, ja of neen? Is de orde der soteriologie door Gods Geest bepaald of door menselijke logica? Als de „uitwendige roeping“ eisch van bekeering heet, hoe is dan de kwestie van „aanbod“? Is hier „leiding“, „smoecking“? Als de apostel de menschen „bezweert“, is dat ook externe vocatie?

(V) (door afwezigheid de eerste vragen niet aangehoord). Bewijzen dat de kerk Christus' lichaam is? Verschil tusschen kerk en vereniging? Wat beteekent de kerk als „vervulling“ en als „eenheid“? Heeft God de kerk uitverkoren? Wat beteekent dat? Is u supra- of infralapsarist? Wat is supra-lapsarisme? Wat is infralapsarisme? Wie vergadert de kerk? Waardoor? Is de kerk geboren op 't Pinksterfeest? Is er verschil in de „bedeelingen“ van de kerk? Wat is de bedoeling van de termen „onzichtbare“ en „zichtbare kerk“? Kan er een zichtbare kerk zijn, ook als er geen instituut is? Wat is „zuivere“ kerk? Wat zijn de kenteekenen der ware kerk? Wat is in Gr. R. de ware kerk? Hoe is de consequentie van uw antwoord ten aanzien van leden van andere kerken? Geloof u aan de pluriformiteit der kerk? Wat is de „heiligheid“, wat de „eenigheid“ der kerk? Wat is karakter en grond van de heiligheid der kerk? En van de katholiciteit? Moet de kerk streven naar oecumenicitet? Hoe de eenheid na te streven? Geloof u in de eenheid eener denominatie van de kerk? Wat verstaat u onder kerkinstituut? Geloof u in de vrijheid der plaatselijke kerk? Wat zijn de ambtsdragers der kerk? Taak van de ouderlingen? Schriftbewijs? Taak der diakenen? Wat is noodig voor de bediening van een kerkelijk ambt? Hoe krijgt men een wettige roeping? Wie is het Hoofd der kerk? Wat zijn genademiddelen? Schriftbewijs? Van het Woord als genademiddel? Is de roeping door het Woord „ernstig“?

Navragen: Kan er een onzichtbare kerk zijn zonder instituut? Een zichtbare? Wat beteekent 't verzegelen de sacramenten? Verzegelen ze ooit den individu?

(VI) Wat beteekent „eschatologie“? Gelooven de pantheïsten daaraan? Wat is het getuigenis der Schrift omtrent het einde? Is een distinctief Schriftbewijs hiervoor? Is de historie een intermezzo? Na den val of onder het aspect van den val? In Ef. 1:10, wat wordt daar gezegd? Hoe bedoeld? Wat is de roomsche opvatting van den tusschentoestand? Is de leer van het vagevuur vleeschelijk? Bewijzen daartegen? Wat zijn de teekenen van Christus' wederkomst? Kunnen we onderscheiden in de „komst van Christus“? Wat leeren de premillennianisten? Critiek daarop? Hoe gefundeerd? Hoe leggen ze Openbaring 20 uit? Hoe staat het met de chronologische orde? Wat is de „binding van Satan“? Wat beteekent „duizend“? Wat is „de eerste opstanding“? Hoe de exegese daarvan? Wat denkt u van den anti-christ? Waar wordt hij geteekend? Wat is het „beest“ in Openb. 13? Exegese van „de zee“ (Openb. 13). Kunt u bewijzen dat het Beest door den duivel wordt „geïnspireerd“? Hoe te oordeelen over het andere beest? Exegese van „de aarde“ (Openb. 13). Exegese van „666“. Eschatologische prediking noodig? Wat is de apostasie? En wat „apokatastasis“? Bewijs voor opstanding uit de dooden. Allen? Relatie tusschen de momenten in het laatste gebeuren. Wie is Rechter? Eeuwige straf, exegese daarvan?

(Zes deelen van de dogmatiek, elk 15 minuten afgezien van de navragen).

Voorts: Het vak „Controvers“. Wat wordt daaronder verstaan? Hoe te denken over pseudo-religie? Bijbel Gods Woord? Is de Schrift zonder een „bijkomend“ spreken Gods dood of ledig? Spreekt God altijd door de getrouwe prediking? Effectief? Verloof

de mensch 't beeld Gods? De natuur veranderde in den val? Als Christus gewillig is tot sterven, dan is dat genoemd rechtvaardiging van de straf. Is dat juist? Wat is de basis voor Gods gerechtigheid in de satisfactie van Christus en in het straffen van „een ander“ (?) voor de zonden van de bedrivers der zonde? Grond der toerekening van de zonden van Adam. Verschil tusschen „vader“ Adam en andere „vaders“. Is de prediking „offer“, invitatie of „bevel“? Hoe dan met de onmacht? Hoe de termen bedoeld en welke bijzondere onderstellingen? Is het evangelie een „aanbod“? Bewijs? Hoe de basis voor verkondiging van het evangelie aan ongelooften? Hoe te oordeelen over het „goede“ in de daden der ongelooften? Hoe de kennis der wet bij de ongelooften? Hoe te spreken tot een atheïst? Hoe tot de onkerkelijken? Vooral als zij den indruk wekken toch „christen“ te willen zijn?

Navragen: Is het altijd noodig te „debatteeren“ met andersdenkenden? Hoe kan 'n „aanbod“ verbonden worden met de reprobacie? Meent God altijd wat Hij zegt? Hoe kan hij dan „aanbieden“ aan of „eischen“ van een verwoorpen? Verschil van „aanbieden“ en „voorstellen“?

Vervolgens: Kennis der belijdenisschriften. Welke? Definitie van „symbool“. Andere termen? Verschil in beteekenis? Hoe ontstaan symbolen? Zijn de symbolen bepaald door hun ontstaan geschiedenis? Welke bezwaren worden ingebracht tegen het hebben van confessies? Hoe te weerleggen? ENZOOVOORT.

De volgende vragen zijn niet meer genoteerd; het was me slechts te doen om een algemeen beeld van de speciale vragen, die in de Prot. Ref. Churches leven.

K. S.

KERKELUK LEVEN

rechtmatige handeling en behandeling.

Mij werd heden toegezonden „Ons Kerkblad“ van de synodocratische kerken in de classis Arnhem, van 4 Oct. '47. Daarin werd met vier roode potloodstrepen heengewezen naar een stuk van ds H. J. Kouwenhoven te Wageningen, waarin deze er tegen opkomt, dat K. S. onlangs aanhaalde een uitspraak van zijn Vader in 1893, en daaruit de gevolgtrekking maakte, dat deze het niet eens zou wezen met de uitspraken inzake verbond en doop der Synode van Utrecht in de laatste jaren. Nu zegt ds H. J. Kouwenhoven, dat hij het onkiesch vindt, „om iemand, die reeds lang ontslapen is, en zich dus niet nader kan verklaren of verdedigen, in te mengen in een debat, dat zooveel jaren later gevoerd wordt“. Maar dan vergist hij zich. Want K. S. heeft niet zijn Vader in het debat gemengd, maar diens zeggen in 1893. Wanneer nu opgaan zou, wat ds H. J. Kouwenhoven schrijft, dan zou daaruit volgen, dat alle beroep op, en onderzoek naar uitingen van reeds ontslapenen, Calvijn, Gomarus, Augustinus, etc. etc., betreffende een strijdpunt voor het heden, ongeoorloofd, „onkiesch“ zou zijn.

In de tweede plaats wil ds H. J. Kouwenhoven aan K. S. eene gevolgtrekking in de schoenen schuiven, van welke hij zelf verklaart, dat deze haar niet maakt. „Dit staat er wel niet uitdrukkelijk, maar het is toch blijkbaar de strekking van het stuk“, schijft ds H. J. Kouwenhoven. Maar dan mag hij die gevolgtrekking ook niet als een feit voorstellen, en schrijven, dat het in het schrijven van K. S. „voorgesteld werd“. Zulks is ongeoorloofd.

Verder schrijft ds H. J. Kouwenhoven: „ik verklaar hier dan openlijk, dat ik het van a tot z met het destijds door mijn vader geschreven artikel eens ben, en dat ik evenmin als hij aanvaard de veronderstelling, dat wie ik doop, is wedergeboren. Ik meen, dat ik mij hiermee duidelijk, voor geen tweërfel uitleg mogelijk, heb uitgedrukt. Als het dus waar was, wat K. S. zijn lezers suggereeren wil, zou ik op grond van deze verklaring ook niet meer in de Geref. Kerken kunnen blijven, noch daarin langer geduld kunnen worden. En zeker niet als ambtsdrager. Tot heden toe is dat echter nog wel het geval, en ik geloof ook niet, dat het door dit schrijven veranderen zal. Maar dat zullen we dan maar afwachten. Doch, mocht het blijven zooals het is, gelijk ik stellig verwacht, dan hoop ik dat K. S. dat zijn lezers ook zal willen doorgeven en zodoende van betere voorlichting dienen wil“.

Nu, K. S. is hier op het oogenblik niet. Ik vermoed, dat hij in dezen ook wel geen andere verwachting koesteren zal en zou, dan ds H. J. Kouwenhoven, en dat hij er ook wel geen bezwaar tegen zal hebben, als hij daarmee aan ds H. J. Kouwenhoven een genoeg kan doen, om ter gelegenheid in „De Reformatie“ te melden, gelijk feitelijk nu reeds geschiedt, dat ds H. J. Kouwenhoven zich ten aanzien van de verwerping van de wedergeboorte als onderstelling van de doopsbediening zoo duidelijk heeft uitgesproken, en dat hem toch deswege niets door zijn kerkeraad en zijn classis etc. is gedaan. Maar dat hij daarmee eene „betere voorlichting“ zou geven, dan hij te dezer zake gaf, zou hij zeker niet met recht

kunnen verklaren. Ds H. J. Kouwenhoven schijnt n.l. te meenen, dat het nu uit is, aan het eind der zaak gekomen. En dat is in het geheel niet zoo. Daar blijven nog twee vragen te beantwoorden; n.l. of ds H. J. Kouwenhoven terecht, naar de papieren zijner kerken sedert 1942 deze zijne verklaring mag afleggen, en ten tweede, of zijn kerkeraad en classis etc. naar recht hem desondanks stil laten geworden?

En op die eerste vraag moet geantwoord worden, dat het geven van zulk eene verklaring aan ds H. J. Kouwenhoven, wanneer hij als eerlijk man niet in strijd handelen wil met de papieren te dezer zake van zijn kerken sedert 1942, niet geoorloofd is, en hij met deze verklaring zich in een valsche positie ten aanzien zijner kerken, gerekend naar haar uitspraken en verklaringen betreffende het onderhavige punt, stelt. Want wanneer naar de leer zijner kerken het „in Christus geheiligd zijn“ van de eerste doopvraag van het doopsformulier voor kinderen, beteekent: bezit van inwendige genade, wedergeboorte, dan vraagt hij bij elke doopsbediening van kinderen aan hun ouders af, of zij bekennen, dat hun bepaalde kind daaro om moet gedoopt worden, dat het inwendige genade bezit, wedergeboren is. En als hij nu zelf niet gelooft, wat hij van anderen vraagt op straffe van anders den doop aan hun kind hun geweigerd te zien, dan is hij aldus niet alleen in strijd met de papieren zijner kerk in dezen, maar ook moeilijk van hulhelarij vrij te pleiten. Bovendien verklaarde de Synode van 1946 te Utrecht, dat de kerk „de kinderen, tenzij zij zich als ongelooften openbaren, beschouwen en behandelen (moet) als zulken, die deelen in de wederbarende genade des Heiligen Geestes“. Die kleine kinderen kunnen zich nog niet als ongelooften openbaren. Die moeten dus allen beschouwd worden en behandeld, ook reeds tot en bij de doopsbediening, als deelen in de wederbarende genade des Heiligen Geestes, dus als wedergeboren, of, volgens de aantekening bij dezen zin, anders als zullende wedergeboren worden. Dat is dus doopsbediening op of in veronderstelling van reeds geschiedde, of anders zeker te ontvangen wedergeboorte. Daar valt niet aan te wraken. Wist men, dat dat kind zich als een ongelooft zou openbaren, niet wedergeboren was, noch wedergeboren zou worden, dan zou de doop er ook niet aan mogen worden toegediend. Doopsbediening dus in veronderstelling van wedergeboorte, reeds geschied, of anders stellig te wachten. Daarom handelt ds H. J. Kouwenhoven niet naar recht en naar den eisch van eerlijkheid, eene verklaring af te leggen, als hij in genoemd schrijven doet.

En dat zijn kerkeraad, en classis enz. hem desondanks niets doen, zal wel waar zijn. Maar de vraag is, of dat rechtmatig is? En daarop kan niet anders geantwoord worden: ganschelijk niet. Eene kerk, die zoo hare papieren laat verwerpen en vertreden, oordeelt daarmee zichzelf en die papieren. En de kerken van ds H. J. Kouwenhoven hebben te dezer zake eens geheel anders gehandeld: geschorst, afgezet, uit het ambt geweerd, van doop en Avondmaal afgehouden, ook wel om wel minder duidelijke verklaringen. En tweërfel weegsteen, tweërfel efa is den HEERE een gruwel, ja die beide, Spr. 20:10. Ds H. J. Kouwenhoven kan zich dus niet terecht tegenover K. S. er op beroemen, dat hem, ondanks zijn duidelijke verklaring, door kerkeraad en classis etc. niets gedaan wordt. Daarmee wordt K. S. in zijn schrijven niet weerigd, en verschaft ds H. J. Kouwenhoven aan K. S. geen „betere voorlichting“ ter verspreiding. Alleen maar doet hij daardoor het geestelijk en zedelijk verval zijner kerken te meer in het licht treden.

S. GRELDANUS.

kerken geëxcommuniceerd.

Wij gaan verder met ons relaas uit de officieele stukken van den jongsten kerkstrijd.

Men kent de beschuldiging, die ons voortdurend voor de voeten geworpen wordt: dat wij de kerkgemeenschap zouden hebben gescheurd en gebroken. Meermalen (o.a. in „De strijdende Kerk“) is zelfs de voorstelling gegeven, dat het zich niet conformeerden aan de synodebesluiten nog lang zoo'n ernstige zonde niet was, als het zich onttrekken aan het kerkverband! En den bezwaarden van vandaag komt men zooveel mogelijk tegemoet — als zij maar „blijven“ onder het synodale juk, dan worden zij voor het overige niet al te zeer meer lastig gevallen.

Zoo is het nu; maar in den zomer van 1944 stond de zaak heel anders. We behoeven daarvoor alleen maar het besluit te lezen, dat de synode toen genomen heeft ten aanzien van Bergschenhoek:

„De Generale Synode der Geref. Kerken, in vergadering bijeen op 1 September 1944, kennis genomen hebbend van de besluiten van den kerkeraad van de Geref. Kerk van Bergschenhoek van 6, 13 en 16 Augustus 1944, van welke deze kerkeraad mededeeling heeft gedaan in een schrijven, toegezonden aan alle Kerken,

vaststellende, dat door den kerkeraad niet alleen aan cand. H. J. Schilder, wiens preekconsent door de classis 's-Gravenhage was ingetrokken, is toegestaan voor de gemeente op te treden, maar ook aan dr. K. Schilder, die als emeritus-predikant werd afgezet, vergund is den predikdienst en de doopsbediening waar te nemen,

over-
ting va
keraad
herhaal
lende i
stemm
rale Sy
nemend
making
heeft g
dat d
rale Sy
citatie
maand
om te
wezen
dig erl
Synode
dat d
6, 13 e
uitgebr
de besl
bjeen,
Synode
aanvaar
1, der
zijn leid
verband
schouwe
2, aa
Hooge
schenbo
Geref. l
3, aa
leden d
van der
in één
4, val
ders l.
ba van
aan de
Holland
zulks m
rapport
Ter t
ven, dat
keraden
„dat
maakt
node
en op
gehoo
onder
van e
deze
Wel
met d
op to
gen s
rugke
Kerk
het ei
eeren
Deze
den kerl
eerst zi
ken van
stuursm
tigde be
30, 32 N
ting tot
te wijze
tot den
leven, zi
gelijk d
drie l
erkend
in deze
De ke
ge, die
werd ge
Hetzel
ken van
Vlaander
Reeds
gende m
„De
Gen. 3
stand
besluit
o p t
de Syn
te gev
vraa
aangez
H.S. e
eenige
uit die
tuigd
dergeb
zijn bo
toegan
kansel
Op 2
sluit, de